

Greta Molanders Æresklubb

Klubben ble stiftet på Hamar i 1998, og står bak Greta Molanders Æresløp som er Norges største og morsomste veteranløp for kvinnelige førere !

Greta Molanders Æresløp har etter hvert fanget opp deltakere fra hele landet. Løpet arrangeres i august hvert år og går fra Hamar til Selma Lagerlöf Hotell i Sunne i Sverige. Innkomst er i Kongsvinger søndag ettermiddag.

Underveis møter deltakerne oppgaver og overraskelser av ulike slag. Faste utfordringer er to "fartsetapper" - oppkalt etter Monty Karlan og Martin Schanche. Sistnevnte er for øvrig æresmedlem i klubben. Oppgavene går selvfølgelig ikke ut på å kjøre fortest mulig - men på å holde en idealtid - UNDER fartsgrensen! Det er både hyggelig og nyttig å ha med seg kartleser; - ektemann, venn, venninne - som kan holde styr på papirer og oppgaver.... Etter innkomst i Kongsvinger er det tid for premieutdeling. Den gjevste pokalen er en vandrepokal, der vinneren hvert år får sitt navn inngravert.

Kontakt klubben

Greta Molanders Æresklubb - President Reidunn Ingvaldstad
Sverresgt. 41 - 2317 Hamar Tlf. 62 59 53 60 - Mobil 917 57 937

<http://greta.lmk.no/>

Greta Molanders Æresløp 2005

Foto: Martha Østbye, Åge Fredriksen og Reidunn Ingvaldstad

Oppstilt på rekke og rad i Hamars gågate før start

61 biler deltok i årets løp fra Hamar via Sunne i Sverige til Kongsvinger 20.-21. august. Været var strålende, som alltid, og det var tydelig å se at folk trivdes.

Etter lunsjen var det tid for fotorebus. De aller fleste klarte å plassere stedene i riktig rekkefølge, selv om noen kjørte litt fram og tilbake.

Utenfor Selma Lagerlöf Hotell var det som alltid stor stemning

Åretsto "fartsprøver" - MontyKarlans fartsetappe og Schanche-stafetten - var selvbetjent. Oppgaven var å kjøre etappene med en hastighet på minst 10 km/t under gjeldende fartsgrense til enhver tid. "Riktig" tid ble avgjort ved loddtrekning under middagen.

I Morokulien var det tid for en liten rast før den siste etappen fram til Kongsvinger og premieutdeling.

Alle biler så nær som en var framme i god tid før kl. 15. Den siste bilen - fjorårets vinner - fikk problemer med bremsene i Morokulien, men gode hjelpere trådte til, og ekipasjen kom fram akkurat tidsnok til å få fiaskoprisen...

En bil hadde fått problemer underveis og måtte dyttes i gang. Lurer de på hvor motoren er, mon tro?

Festmiddag i Gösta Berling-salen

Hans Godager sendte oss av gårde og delte sine kunnskaper om veteranbilene med tilskuerne

I strålende vær kjørte vi fra Hamar gjennom Stange og Odal til Maarud Gaard, der vi spiste lunsj og fikk omvisning og orientering om gårdens historie

Glade pokalvinnere

Samlet avreise var litt av et syn

På grensen var det "tollkontroll"

Greta Molander

Greta Molander ble født i Ystad 23. august 1908. Faren var hotelleier, så det var ikke tilfeldig at hun ble født på Ystad Hotel.

Hun deltok i billøp første gang i 1929, i et løp arrangert av Bonnier-konsernet. Unge Greta lånte pappas bil, en til daglig sjåførkjørt La Salle, og ble nest sist. I 1933 hadde hun klart å skaffe seg en annen bil, en Plymouth, og antakelig bedre kjøreferdigheter, for da vant hun Sveriges Rikspokaltävling. Ikke bare dameklassen, men sammenlagt. Resultatet av dette var at en Plymouth ble stilt til rådighet i Rally Monte-Carlo i 1934. Helga Åhrberg var kartleser og coşjåfør, et samarbeid som varte i mange år. (De fikk annen plass i dameklassen.)

Greta Molander oppnådde gode plasseringer i Rally Monte-Carlo helt fram til annen verdenskrig, som satte en stopper for løpet. Den eneste "førkrigsseieren" kom i 1937 (dameklassen).

I 1949 var Monte-Carlo rallyet i gang igjen, og Greta Molander fortsatte med de gode resultatene. I 1952 kom seier nummer to i dameklassen, denne gangen i en SAAB. SAAB hadde kjøpt opp den svenske hærens restlager av grønnfarge, så deres biler ble kun levert i grønt fram til 1953, men det sies at Gretas SAAB var lyseblå.

(Bilen kom i salg i 1951 og ble omtalt som den svenske "folkbilen" med dollarfront og happy end. Det siste henspiller på frontens dollarglisnende utseende, som ikke alle likte, og den strømlinjeformede hekken, som alle var fornøyd med.)

Greta Molander deltok gjennom årene i et utall billøp. Rally Monte-Carlo kjørte hun helt fram til de siste årene, da riktignok veteranløpet.

Bilreiser og bøker

Like spektakulær som rallykjøringen var kanskje de lange bilturene hun gjorde rundt i verden på en tid da verken bilene eller veiene kunne sammenlignes med dagens standard. (Til gjengjeld var kanskje trafikk tettheten mindre.) Flere av disse reisene resulterte i bøker, rikelig illustrert med forfatterens uforglemmelige tegninger.

Den første var "Vi kör til klagomuren" fra 1934 ("Med Helga til Haifa", norsk utgave 1945), sammen med Helga Åhrberg. Turen gikk via Marokko, Tunis og Egypt og var nok ikke helt ufarlig. De ble advart både mot kjøring i ørkenen og fiendtlige beduinerstammer. Flaks eller dyktighet, damene kom fram, og boka er leseverdige også i dag.

Så fulgte "- fra øst til Mae West" og "O-ke-le-hao" i 1942 og 1943, en biltur tvers gjennom USA med avslutning på Hawaii. En tur som fru Molander gjennomførte alene, med lånt bil fra Chryslerkonsernet. Til gjengjeld måtte hun reklamere for bilen på turen, bl.a. ved stuntkjøring på en reklamefilm.

"Yam sing" fra 1948, en flytur til Hong Kong med Braathens SAFE i flypassasjertrafikkens barndom (som hun tagg seg til mot å lage reklame for selskapet i etterfølgende reportasjer).

"Ekspedisjon Oskar" fra 1949, en biltur gjennom Afrika sammen med Helga Åhrberg. Like etter avreise oppdaget Helga at hun var gravid, og både barnet og ekspedisjonen fikk arbeidstittelen "Oskar".

"Moro i Mexico" fra 1960, hvor turen går med lastebåt til Mexico og siden rundt i landet med bil (for øvrig en SAAB som hun gjorde god reklame for).

Greta Molander hadde giftet seg med nordmannen Kaare Barth under krigen, og da Greta flyttet til Norge fikk hun etter hvert faste spalter i både aviser og ukeblad. Noe av dette stoffet ble samlet i to små bøker, "Petrus og andre" (1961) og "Petrus på øya" (1962).

Da Park Hotel i Sandefjord åpnet, startet fru Molander en slankeklubb knyttet til hotellet. I forbindelse med dette kom boka "Lett og glad" i 1970.

Greta Molanders siste bok, "10 små reiser", utkom i 1979.

Hun har dessuten skrevet noen barnebøker, Tuppa (1940), Sissel (1948) og Sissel og nattergalene (1949) og illustrert enkelte av Wodehouses bøker om Jeeves.

Greta Molanders Fond

I forbindelse med Harald Tusbergs program "Dette er ditt liv" i 1986, der Greta Molander var gjest, ble hun overlevert Norsk Bilsportforbunds fortjenestmedalje i gull. Dessuten ble "Greta Molanders Fond" opprettet. Fondet på 100.000 kroner skulle ifølge statuttene i perioden 1987-91 årlig dele ut 25.000 kroner til en ung og lovende norsk rallykjører.

Opplegget ble en slik suksess at NBFs styre besluttet å sprøyte inn nye midler i fondet. Fra og med 1992 er det delt ut 40.000 kroner årlig.

Gretas egen tegning av seg selv

